Бары дойдулар пролетарийдара, холбоҥуҥ!

САРДАҤА

ССКП Өлөнүөк ороЙуонунааҕы комитетын уонна үлэһиттэр депутаттарын ороЙуоннаааҕы Советын органа

Тахсара 1-гы с.

№50 (50)
Ахсынньы
10
күнэ
1954 с.
Бээтинсэ

Сыаната 10 харчы.

ӨЙҮҮН—АХСЫННЬЫ 12 КҮНҮГЭР БАСКЫҺЫАННЬАҒА НАРОДНАЙ СУУТТАР БЫЫБАРДАРА БУОЛАР.

БУКА БАРЫ—БЫЫБАРГА!

Народ эйэҕэ дьулуһуута—улуу күүс

Европаҕа эйэни уонна куттал суох буолуутун хааччыйыыга Европа дойдуларын Сүбэ мунньаҕа

Сэтинньи 29 күнүттэн ахсынньы 2 күнүгэр диэри Европаҕа эйэни уонна куттал суох буолуутун хааччыйыыга Европа дойдуларын Сүбэ мунньахтара Москваҕа буолла. Сүбэ мунньахха Советскай Союз, Польша, Чехословакия, Германия Демократическай Республикатын, Венгрия, Румыния, Болгария уонна Албания делегациялара кыттыыны ыллыллар. Сүбэ мунньахха ону тэҥинэн кэтээн көрөөччү быһыытынан Кытай Народнай республикатын представителя кыттыыны ылла.

Сүбэ мунньах кыттыылаахтара Арҕаанҥы Германияны ремилитаризациялыыр уонна кинини Европа Эйэни тантыыр государстваларын утары туһуламмыт байыаннай бөлөхтөргө киллэрэр чааһынан сорох Арҕаанҥы государствалар Парижтааҕы сөбүлэһиилэргэ илии баттаабыттарынан сибээстээн Европаҕа үөскээбит балаһыанньаны бары өттүнэн ырытан көрдүлэр. Истиҥ сүрэхтэн өйөөһүн уонна доҕоро-һуу быһыытыгар-майгытыгар буолбут сүбэ мунньах киниҥ кыттыылаахтарын толору бэлиитикэлэрин итиннэ кинилэр интэриэстэрэ уонна суоллара уонсайын, эйэни тантыыр государстваларын бэлиитикэлэрин уонна түмсүүлэрин чаҕылхай демонстрациятынан буолла.

Сүбэ мунньах ССРС, Польша, Чехословакия, ГДР, Венгрия, Румыния, Болгария уонна Албания правительстваларын Холбоһуктаах декларацияларын ылынна, онно Европаҕа билигин үөскээбит быыыга-майгыга бары өттүнэн ырытан көрүү оҥоһуллар иннинэ Германия боппуруоһун быһаарыыга уонна Европаҕа бүттүүн куттал суох буолуутун холбоһон, хаачыллыы систематын тэрийиигэ интөөх суол ыйыллар. Арҕаанҥы Германияҕа сыныаннах алтыннны 23 күнүгэр Парижка илии баттаныллыыт сөбүлэһиилэр Германия гитлеровскай типтээх байыаннай массыынатын хат үөдүүнү бэйэлэрин сыалларынан туруоруналлар диэн декларацияҕа бэлиитэнэр. Биллэрин курдук, сүн бөрө аан дойдуҕа бастакы сэрии курдук Германия милитаристарынан ыан тардыллыбыт аан дойду иккис сэриитэ бүппүтүттэн ыла тоҕус эрэ сыл ааста. Итиннилэр Европа народтарыгар ыгура биллибэт быстыыныойдуулу аҕалбыттара. Билигин агрессивнай күүстэр байыаннай пирсээннэри үөскэтэр кутталы оҥорор былааннары хаттаан олохчо киллэрэргэ суудайаллар. «Европаҕа эйэни хааччыйыыга—диэн декларацияҕа этиллэр,—Германия милитаризма хат үөдүтүллэрэ кыаллыбат, оҥоһуллара ол наадалаах».

Итини кытта сэргэ, Европа дойдуларын Москватааҕы Сүбэ мунньахтарыгар бэлиитэннилибитин курдук, Германия милитаристарын уонна АХШ, Англия уонна Франция агрессивнай эргимтэлэрин иккки ардыларыгар быһаччы кэпсэтиһиилэр бара туралларын Парижтааҕы сөбүлэһиилэргэ илии баттааһын көрдөрөр. «Атын дойдулар уонна ордук уһулуччу Америка монополияларын өйөбүллэринэн итиннэ быһаччы кыттыыларынан—диэн декларацияҕа ыйыллар,—Гитлеровскай агрессияҕа Германия концернара сэрии сэбин уһаммыт кэмнэриннээҕи аан дойду иккис сэриитин иннигэр буолбут быһыыны билигин иккиһин хатылаан эрэллэр».

Парижтааҕы сөбүлэһиилэр АХШ, Англия уонна Франция агрессивнай эргимтэлэрин Германия милитаризмын кытта бэйыаннай блоктарга үөскэтиллэн эрэрин туоһулууллар. Чугастааҕы бириэмэнэн сорох Арҕаанҥы государстваларын парламеннарыгар Парижтааҕы сөбүлэһиилэри ратификациялааһын (бигэргэтии) туһунан боппуруос көрүллүүтэ саҕаланыаҕа. Итиннинк ратификациялааһын Европаҕа балаһыанньаны бүтүннүүтүн сүгкэн улаханнык уустуурдуоҕа уонна Европа быһаарыллыбалах проблемаларын уонна туох ханнык иннинэ, Германия проблематын сүрүннээн быһаарыы кыахтарын куорҕаллыаҕа.

«Итиннинк балаһыанньа,—диэн декларацияҕа этиллэр,—бу сүбэ мунньахха кыттыбыт государстваларбэйэлэригэр куттал суох буолуутун хааччыйар туһугар күүстэрин холбоһун соругун күннээҕи соругунан туруорар. Эйэни тантыыр государстваларбэйэлэригэр куттал суох буолуутун хааччыйар итинтэн түмүммүт күүстэрин утары туруорар уталыылыбат дьаһаллары ылынарга күһэлиннилэр».

Европаҕа куттал суох буолуутун хааччыйыы уонна Германия боппуруоһун сөптөөхтүк быһаарыы бэйэ бэйэлэриттэн быстыспат сибээстээхтэр диэн сүбэ мунньах саҥа эмиэ күүһүрдэн чорботон бэлиитэлтэ. Германияны холбоһун боппуруоһугар сөбүлэһиини интэриэстээх дойдулар иккки ардыларыгар ситиһиини Европаҕа куттал суох буолуутун хааччыйыы модьуйар. Сүбэ мунньах кыттыылаахтара, диэн декларацияҕа бэлиитэнэр, Германия боппуруоһун быһаарыыга, туох ханнык иннинэ, Германияны ремилитаризациялааһын былааннарыттан аккаастаныы уонна Германия бүтүннүүтүгэр көҥүл быыбардары 1955 сылга ыытарга уонна итиннэхэ олоҕуран, бинир сомоҕо, демократическай эйэни тантыыр Германия бүтүн Германиятааҕы правительстватын тэрийэргэ сөбүлэһиини ситиһии буолар диэн ааҕыллар.

Парижтааҕы сөбүлэһиилэр саҥа сэрии кутталын биллэрдик күүһүртүлэр диэн эйэни тантыыр государстваларбэйэлэрин народтара өйдүүллэр. Ол эрээри, событиелар сайдыылара соҕумардаах буоларын таһаарбакка кинилэр толору сорунуулаахтар.

Парижтааҕы сөбүлэһиилэр ратификациялаанар түбэлтэлэригэр, диэн декларацияҕа этиллэр, бу сүбэ мунньах кыттыылаахтара «бэйэлэрин народтарын эйэлээх үлэлэрин арыгаччылыыр, бэйэлэрин границалара уонна сирдэрэ тыытыллыбат буолуутун мэктиэлиир итиннэ агрессия оҥоһуллуннаҕына көмүскэниини хааччыйар туһугар сэбиэлиилээх күүстэри уонна кинилэр командованиелэрин, сүн эмиэ бэйэлэрин обороналанар дьоҕурдарын бөҕөргөтүүгэ наадалаах атын да дьаһаллары курдук, тэрийии холбоһуктаах дьаһаллары олохчо киллэрэргэ быһаарылаахтарын туһунан этэллэр».

Москватааҕы Сүбэ мунньах историяҕа дьоһуннаах суолталаах событие быһыытынан киириэҕэ. Кини эйэни тантыыр государстваларбэйэлэрин политикалара уонна практическай дьаһаллара бинир уонсай сыаллаахтарын—народтар эйэлэрин уонна кинилэргэ куттал суох буолуутун көмүскээһин буоларын өссө төҕүллээн чаҕылхайдык көрдөрдө.

В. ХАРЬКОВ.

Сулууспалаахтар бигэ тыллара

ӨЛӨНҮӨК. («Сардаҥа» корр). Бу ыйы 7 күнүгэр үлэ чааһын кэнниттэн тута, райсовет аппаратын, райбольница, сберкасса уо.д.а. тэрилтэлэр үлэһиттэрин, Европаҕа эйэни уонна куттал суох буолуутун хааччыйыыга Европа дойдуларын Сүбэ мунньахтарыгар ылыныллыбыт холбоһуктаах декларацияны өйүүргэ анаммыт үөрүүлээх митинг буолла.

Митини үлэһиттэр депутаттарын ороЙуоннаааҕы Советын исполкомун председателэ таб. И. Ф. Терентьев аһан, аҕыс дойдулар холбоһуктаах декларацияларын ис хоһоонун кыттаа сиһилии билиһиннэрдэ.

Митингэ аан маҥнайгынан тылы ылбыт ороЙуоннаааҕы милиция отделениетын начаалыныыгын э.б.т. т. Алексеев—биһиги народпут—диир ис сүрэҕиттэн долгуйан туран—Америка, Англия империалистара Германия реваншистарын илиилэригэр сааны-саадаҕы хаттаан туттарар бириэмэлэригэр, холкутук туттан олоруохтара суоҕа. Өл курдук эйэ дьыалатын бөҕөргөтүүгэ бэйэлэрин айымныылаах үлэлэрин сэмэй кылаатын уурарга өрүү бэлэмнэр.

Ити кэнниттэн тылы райОНО үлэһитэ таб. С. Николаев уонна культура отделын сэбиэдиссэйэ таб. П. Григорьев итиэннэ Кинн сберкасса сэбиэдиссэйэ таб. Г. Николаев ылаллар.

Кинилэр эйэ кырдьыктаах дьыалата өрөгөйдүө, ол мэктиэтинэн биһиги айымныылаах үлэбит, биһиги Ийэ дойдубут эйэ лаҕырын сирдээн иһэрэ буоларын, ону сэргэ кинилэр аҕыс дойдулар холбоһуктаах декларацияларын истигник биһириилэрин онуоха бэйэлэрин сэргэхтэрин өссө төгүл күһүрдүөхтээхтэрин, тустаах үлэлэригэр иннинки хардыылары оҥоруохтаахтарын туһунан бигэтик эрэннэрдилэр.

Истиҥ биһирэбилинэн

Аҕыйах хонуктааҕыта орто оскуола учууталларын, техническай үлэһиттэрин уонна үөрэнээччиларын элбэх киһилээх митиннэрэ буолла.

Митингэ үөрэх чааһын сэбиэдиссэйэ т. И. М. Яковлев 1954 с. ахсынньы 2 күнүгэр Европатааҕы дойдулар Москватааҕы Сүбэ мунньахтарыгар ылыммыт декларацияларын туһунан иһитиннэрдэ.

Митингэ VIII кылаас үөрэнээччита И. Алексеев, учуутал И.Н. Ярилов онтон да атыттар тыл эттилэр. Кинилэр—Советскай государство эйэлээх политикатын биһириилэрин уонна Европатааҕы дойдулар Москватааҕы Сүбэ мунньахтарыгар ылыныллыбыт декларацияны эйэни көмүскүүр итиннэ народтар сэрии куттала суох буоларыгар бириҥэ үлэлээһиннэрин хааччыйар историческай документ быһыытынан ис сүрэхтэн астынан туран өйүүлэрин биллэрдилэр.

Оскуола коллектива үөрэхпитин үлэтин туһан, үөрэх дьылын маҥнайгы аҥарын кыайыылаахтык түмүктээн, онон эйэ дьыалатыгар саҥа дьылы күнду бэлэхтээх көрсөргө бинир санаанан ууруу ылынылар.

(Биһиги корр).

Бинир санаанан

Иккки хонуктааҕыта киэһээ 7 чааска клуб дьиэ ыраас саалата үөрбүт-көппүт үлэ дьоннорунан, колхозтаахтарынан киэптин туолар. Маннык мустубут 60-са эдэр, кырдьаҕас дьоннор Европа дойдуларын Москватааҕы Сүбэ мунньаҕар илии баттаммыт декларацияны ис сүрэхтэн өйүүр баҕалаахтарын биллэрээри кэлбиттэр.

Митини нэһилиэк советын предс. А. Николаева кылгас киириитин тылынан аһыытыгар, киһи эрэ барыта «Эйэ-дьол!» диэн үөрүүлээх тылы хатылаан эрэрдии ытыс тыаһынан ньиргиһэ туһэллэр.

Трибунаҕа ферма бригэдьиирэ т. И. Семенов тахсан, эйэ дьыалата өрөгөйдүүрүн туһугар өссө айымныылаахтык үлэлиэм диэн—эрэннэриитин, мустан олороччулар «ити барыбыт санаата» диэбиттии чуумпуран олорон иһиттилэр.

Ол курдук митингэ барыта 5 киһи декларацияны бинир санаанан биһириилэрин этэн туран, колхоз үрдүнэн таба ситиитин сыллаҕы былаанын —125 бырыһ., оттон түүлээххэ—110 бырыһ. толорор иһин өссө дьаныардаахтык үлэлиэхпит диэн эрэннэрдилэр.

Х. Васильев,
«Коммунизм» колхоз.

БАСТЫҢНАР ТРИБУНАЛАРА

„Ленин суола“ колхоз ферматын сэбиэдиссэйэ С. Н. Семенов таба иитиititэр үлэтин сорох опыттара

(Бүтүүтэ. Иннин 49 №-гэ көр).

Төрөтүү бириэмэтигэр бригэдьыир пастухтар ортолоругар улахан хонтуруолу олохтуура наадалаах итиэннэ төрөөбүт тугуттар учуоттарын чуолкайдыыр иннитэн бириини пастухтарынан сурунаалы аһан чуолкайдык үлэлэтиэхтээх.

Өскөтө тугуттары бырабар иһэ тыһылар баар буоллахтарына, кинилэри атын иһэ тыһыларга сыһыарыллар эбэтэр бэйэтэ ыларыгар тугут түүтүн киһи сиир туулунан сотон модьуйуллар.

Мин саныахпар тыһылар оҕолорун бырабар биир суол бириинэлэринэн кинилэри төрүүлэрин кытта тугуттарын ситэ салаан бүтэрэ илик тэринэ имнээһинтэн тахсар диибин. Ол иһин ийэтэ оҕотун салаан киниин оҕолообутун эрэ кэннэ бирдэ имнэннэхтээх.

Стадаҕа урут төрөөбүт табалар үөрү хамнаталларын учуоттаан кинилэри эрдэттэн боксор дьаһаллар олохтоноллуохтаахтар. Оны сэргэ төрөтүү бириэмэтигэр бостуктар үөрү үргүтүө суохтаахтар уонна куһаҕан тугуттаах табалары бэлпэтээн иһиэхтэхтэр.

Биһиги төрөтүү иннинэ стаданы көһөрүүнү оҕолоро үнүохтаммытын кэннэ ыытабыт, оттон төрөтөр сиргэ көһүүгэ бостуктар табаны ытынан үүрэллэрин булгуччу бобуллар уонна ыган үүрүүттэн сэрэнилэр. Оччоҕо таба үөрэ дьаалатынан иһиэхтээх, көһүү 1-2 көстөн ырааҕа суох буолуохтаах. Ол курдук сааскы төрөтүү иннинэ төрөөбөт тыһылары туспа араарыллыахтаах.

Саас төрүүр табалары хараалга ааҕыы улахан буортулаах. Кинилэр хараал иһигэр күүскэ мөхсүүлэриттэн оҕолоро өлөн төрөөһүнэ, эрэйдэнилэрэ уо.д.а. үгүстүк таһаарыллыахтарын сөп.

САЙЫННЫ МЭЧЧИРЭ ИГГЭ КӨҺҮҮ

Биһиги сайыгы көһүүнү төрөтүү хамнаанньатын ыытар сиртэн бэс ыйын 10 күнүттэн кыра-кыралаан ыытабыт.

Таба сиир игэмтэлээх аһылыктара (витаминнаах оттор) үүммүттэрин эрэ кэннэ тундараҕа стаданы таһаарыллыахтаах. Оттон сайыгы маршруту итии бириэмэҕэ таба уулуур уонна сөрүүкүүр сирдэринэн көрөн оҥоһуллар.

Сайыгы бириэмэҕэ көһүүнү итии күннэргэ 2—3 км. үһүннаах сириэн ыытыллыахтаах уонна үөр итиигэ сүүрэрин бонсуллуохтаах. Ити бириэмэҕэ улахан табалар хамсааһыннарын тугуттар кыайан тулуйбаттар итиэннэ улахан да таба сэниэтин быһа сүүрэн ырар.

КҮҺҮҢГҮ БИРИЭМЭҔЭ КӨҺҮҮ

Күһүн тундараттан маска көһүүгэ маршрут быһыытынан стадалар бэйэ-бэйэлэрин кытта биллиһэн, чугаһынан маныаха сыстыганнаах ыарыы (атахсыт) турбатах сирдэриэн көһөллөрүн тэрийэбит.

Бу бириэмэҕэ таба уойуулаах буоларын ситиһэр иннитэн, кунаак өлгөмнүк үүнэр сирдэригэр күнүс киэҥник тэрбатан аһатан баран, хонукка өлгөм лабыкталаах сиргэ хаайыллар. Күһүнгү бириэмэҕэ от хаһыылаах сирдэргэ түбэстэххэ, оччоҕо табаны хас да хонукка аһатыллыахтаах.

КҮҺҮН САПТАРЫЫ ХАМПААННЬАТЫН ЫЫТЫЫ

Таба кытараанына тахсыбатын иннитэн сантарыыга кыттар табалар уойуулаах буолуулара ситиһиллиэхтээх. Сантарыы буолуо быдан иннитэн үчүгэй атыырдары сүүмэрдээн 14-тин тыһыга бирдии атыыр баар буоларын курдук уонна кинилэр 2,5 сааста рыттан 4,5 саастарыгар диэри кытталларын хаччыйар үлэ ыытыллыахтаах. Сантарыы хампааннньата буолуон иннинэ, балаҕан ыйын 15 күнүттэн 20 күнүгэр диэри сантарыыга кыттыбат табалары туспа араарыллар.

КЫҺЫН ТАБАНЫ КЫСТАТЫЫ

Кыһын стада үөрүн сиикэй оттордоох эбэтэр сиибиктэлээх сирдэргэ ону тэнгэ өлгөм лабыкталаах, халыг хаардаах, ыраас ойуур быыстаах сирдэргэ көрөн аһатыллыахтаах.

Ол курдук кыһын халыг хаардаах сир ичигэс онон таба титирээн мээнэ хаампат буолар. Оттон чараас хаардаах сиргэ таба тоҥон хаама сылдьар, онон кини мэнээктээһинэ улаатан, сүтүк уонна уойбат буолуу үгүстүк таһаарыллаллар.

ТАБА УЧУОТА УОННА ОТЧУОТУНАҺА.

Стада бригэдьиирэ фермаларынан туттуллар сурунаалары, лицевой счеттары тутатына аһан үлэлэтэрэ, таба учуота уонна отчуотунаһа тупсарыгар улахан көмөлөөх. Ордук үлэҕэ барбат табаларга колхоз да правленията, счетовода да, эбэтэр ферма сэбиэдиссэйэ да бирдии киһинэн лицевой счет аһан дьигнээх ахсааны олохтоон иһэрэ наадалаах. Оттон колхоз уонсай отчуота стадалар отчуоттара оҥоһуллан, ферма сэбиэдиссэйинэн бэрибиэркэлэнэн, правлениеҕа киирбитии эрэ кэннэ оҥоһуллар буоллаҕына ордук чуолкай буоларын практика көрдөрдө.

Ити үөһээ ыйыллар сорох үлэлэри сэргэ биһиги бэйэбит үлэбитигэр үгүс тэрээһини боппуруостарынан күннэтэ дьарыктанабыт. Ол курдук пастухтар постоянный составтарын ахсаан өттүнэн 5 киһиэхэ тиийэ аҕыйатар, ол оннугар бирдии табаһыт 3 тиийэр ыттаах буоларын иһин үлэни ыытабыт.

Биһиги ордук эдэр табаһыттары иитиигэ сүрүн болҕомтобутун туһаайабыт. Колхозка билигин 6 тиийэр ол иһигэр 2 №-дээх стада бригэдьиирэ Х. Матвеев уонна пастухтар, С. Степанов, В. Кириллов, П. Тоборов, В. Семенов о.д.а. курдук эдэр табаһыттар иитиллэн таҕыстылар. Билигин биһиги сүрүн сорукпутунан эдэр табаһыттар үлэлэриэн күннэтэ дьарыктаныы итиэннэ бириэмэтигэр көмөлөһүү, онон табаһыттар постоянный составтарын олохтоохун буолар.

Нэһилиэккэни иитии дьыалатынан дьарыктаныахха

КИРБЭЙ. Бу нэһилиэккэ баар «Ленин суола» колхоз хаһаайыстыбаннай үлэлэргэ оройуон биир бастыг үлэлээх колхоһунан буолара биллэр. Ол гынан баран бу нэһилиэккэ ыраас сигили, чэгиэн-чэбдик олох иһин пропагандистскай-агитационнай үлэ ыытыллыбат. Бу туһунан Партия оройуоннааҕы комитетын III пленумун уураабa маассаҕа кыайан тиэрдиллибэтэ.

Дакылааттары, лекциялары, беседалары оҥоруохха сөптөөх киһи суох диэн этэргэ ханнык да төрүттэр суохтар.

Е. Семенова, А. Ильина, С. Боескоров, М. Гуляев, Я. Игнатьев уо.д.а. үгүс активтар 1954 с. устатыгар сельскэй кулуупка биир да дакылааты, лекцияны оҥорботулар. Дакылааттар, лекциялар сыччах оройуоннай представителлэр эрэ күүстэриэн оҥоһуллар.

Сельскай кулуупка ханнык да самодеятельнай куруһуоктар үлэлээбэттэр, оннооҕор кэннэки бириэмэҕэ кино көрдөрүллүбэт буолла.

Кирбэй нэһилиэгин советын предс. т. Я. Игнатьев, партийнай тэриллэ секретара М. Гуляев нэһилиэнньэ ортотугар культурнай сырдатар үлэ боппуруостарынан күннэтэ дьарыктаналларыгар сөп буолла.

Г. Николаев.

Эйэ, коммунизм иһин куоластыаҕын!

Үөрүүнэн куоластыам

Бу буолаары турар народнай сууттар быыбардарыгар 61 сааспар сылдьан быыбардыыр, комсомол иннинит, народ эрэлээх уола, эдэр, үүнэр үлэһит народнай судьуйаҕа кандидат т. И. С. Петров иһин уонна оройуон 55 бастыҥтан-бастыг дьонноро народнай сэтээтэллэргэ кандидаттар иһин бэйэм күндү куоласпын биэрэр чиэстээхниттэн ордук дьол суох.

Мин бу быыбарга народтар иккки ардыларыгар уһун үйэлээх бөҕө эйэ иһин, коммунистар уонна партията суохтар блоктарын кандидаттарын иһин, биһиги дойдубутугар коммунизм кыайарын иһин куоластыам. Бу миигин үлэлиир производствабар өссө да таһаарыылаахтык уонна ийэ дойдуга бэриниилээхтик үлэлиирбин эбээһинэстиир. Ону толороргo сааһым элбэҕэ мэһэйдээбэт.

М. Харитонов.

Эйэ иһин куоластыам

Ахсынньы 12 күнүн, киһи аймах дьоллоох олоҕун уһанар, коммунизмы тутар советскай народ киэн туттунуулаахтык кэтэһэр. Бу күн биһиги төрөөбүт Ийэ дойдубут тыһыынчанан бастыг уолаттарын, кыргыттарын народнай судьуйаларга итиэннэ народнай сэтээтэллэргэ аан дойдуга суох саамай демократическай Конституциянан олоҕуран быыбардыахтара.

Мин быыбар күн сарсыарда эрдэ кэлэн биһиги народнай судьуйаҕа кандидатпыт Петров И.С. уонна 55 народнай сэтээтэллэр иһин куоластаан бөҕө туруктаах уһун үйэлээх эйэ иһин куоластыам уонна бары быыбардааччылары эмиэ народ ити достойнай кандидаттарын иһин куоластыахтара диэн эрэнэбин.

П. Скрыбыкин,
эдэр быыбардааччы.

Эйэ Бүтүн аан дойдутааҕы Стокгольмнааҕы сессията

Швеция столицатыгар — Стокгольмга Эйэ Бүтүн аан дойдутааҕы Советын сессията буола турар. Бу сессия күннээҕи бэйэскэтигэр билигиги бириэмэҕэ саамай сытыы наадалаах боппуруостара туралар. Сессия бэйэтин үлэтин Италия сенатара Амброджо Донини уонна Франция парламенын депутата Жильбер де Шамбрэн Европаҕа бүттүүнүгэр куттал суох буолуутун хааччыйар туһунан оҥорбут дакылааттарын дьүүллэһиннэн саҕалаата.

История уруоктарыттан уонна аан дойду быыытыттан майгытыттан төрүттэнэн туран, дакылаатчыттар иккиэн Арҕаанны Германияны сэбиэлэннэрэр Лоннаанааҕы уонна Парижтааҕы сөбүлэһиилэртэн төрүттэнэр политика эйэ итэриэстэригэр өстөөҕүн кичэйэн бэлпэтээтилэр. Ону кытта сэргэ дакылаатчыттар Европаҕа куттал суох буолуутун холбоһон хааччыйыы систематын тэрийэр туһунан боппуруоска Европа дойдуларын иккки ардыларыгар түргэн кэпсэтиһии наадатын туһунан түмүгү оҥордулар.

Сессия бары кыттыылаахтара, Европа, Азия, Америка, Африка, Австралия 60 дойдуларын общественнастарын представителлиир дьоннор, ити санааны биһирээтилэр.

Эйэни көмүскүүр бүтүн аан дойдутааҕы хамсааһын сабыдыала уонна авторитета быыстала суох улаатар. Франциҕа Арҕаанны Германия ремилитаризацияланыытын утары бырачыастыыр сурукка аҕыйах күн устата мөлүйүөнтэн тахса киһи илии баттаата. Италиҕа уонна Японияҕа эйэ дэмэкэ буолааччылар хамсааһыннара ити дойдулар парламеннара атомнай оружиены бобор иһин биир санаанан кэриэтэ этэллэригэр көмөлөстө. Великобританиҕа, эйэ көмүскэлин Англиятааҕы комитетын членэ Айвор Монтегю этэринэн, «нэһилиэнньэ баһаам үгүс өттө эйэ дэмэкэ буолааччылар сүрүн идеяларын сөбүлүүр уонна өйүүр».

Эйэ Бүтүн аан дойдутааҕы Советын билигиги сессията билигиги бириэмэтээҕи саамай улахан суолталаах боппуруостарга уураахтары таһаарыахтаах. Бары дойдулар мөлүйүөнүнэн дьоннноро эйэни көмүскээччилэр бэйэлэриин үтүө дьыалаларыгар кыайыыны ситиһэллэригэр баҕаралар.

Н. Захаров.

РЕДАКЦИЯТТАН:

Хаһыат 48 №-гэр бастакы сирэйгэ, народнай сэтээтэлгэ регистрацияламмыт т. Константинов Николай Васильевичы 1897 сыллаахха төрөөбүт диэн көннөрөн аҕаргыстыгар көрдөһөбүт.

Редактор э. б. т. М. Л. БАИШЕВ.

РЕДАКЦИЯ АДЫРЫҺА: Саха АССР, Өлөнүөк бөһүөлэгэ. Редакцияҕа киирэр сурук төттөрү бэриллибэт.

Сакааһын № 50. Өлөнүөк оройуоннааҕы типографията. Тахсар ахсаана 400 экз. МЛ—06860